

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 драхме, тримесечно 9 драхме, годишње 36 драхме

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОВОРУ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

Бугари и Нова Русија

Бугарска је згодан термометар за оцену садање ситуације централних држава. То се најлепше види из преокрета који се уочава у овој земљи од онога тренутка, када је Провизорна Влада нове Русије изјавила, да ће руски народ наставити борбу, са својим Савезницима, до дефинитивне победе начела које је истакао савремени демократизам препорођене Русије. Познато је свакоме држање бугарског народа према својим ослободиоцима од почетка светског рата па све до данас. Овде је важно нагласити чињеницу, да је такозвана русофилска странка на челу Гешова и Дажева, а преко свога партиског органа „Мира“ одпочела бесомучну кампању противу свега онога што је руско, тако да је било веома тешко констатирати ко су већи германофили, да ли владајући или опозициони елементи. То је истовремено и најзначајније доба бугарског русофобства када је бугарски народ најизразитије манифестовао своје душевно расположење према својим ослободиоцима квалификујући их као варварску и бесловесну масу, која је одређена да робује цивилизованим Немцима тврдећи, да је само то пут којим се може преобразити она руља од милиона мужика!... Али овако су говорили ови „балкански пруси“ онда када вероваху да је судбина света и народа у рукама кајзера, но од како се прилике изменише, а специјално од када се одпоче код непријатељске штампе и јавности говорити о васпостављању Србије, од тада се нагло мења и психологија бугарског друштва, које се одпоче присећавати негдашњих добротвора и пријатеља. Ради карактеристике, изнећемо ове појединости.

У немачком листу „Келнише Цајтунг“ у публикован је недавна један повећи допис из Софије, у коме се, између осталог, налази и овај пасус: „Пред собрањем налази се споменик Александра II, цара ослободиоца. У собрању слика цара ослободиоца висе у истом реду са сликама бу-

гарских кнежева и царева. Најлепша, главна улица у Софији, зове се по имену цара ослободиоца. Свето уље које је нужно за њене сбрете бугарска црква добива од руске цркве. Највећи број хуманистички васпитаних Бугара студирао је у Русији и Паризу... За руске литерарне књиге образована Бугарска била је природан потрошач, већ и због сродности језика. Друштвене везе Бугара с Русијом биле су веће и од њихових веза ма с којом другом земљом на свету. Цео руски живот био је од веома велике привлачне снаге за Русима сродне Бугаре... У Русији дође до револуције. Она је довела на крмило људе који су као што је на пример случај с Миљуковићем у Бугарској, дошли из Русије и високо поштовани од нових руских људи наше је гостољубив пријем и у точиште које га је спасавало Сибира. Лако је појмити, према свему овоме што је до сада овде речено, што се баш из Бугарске гледа данас на Русију са тако гапрегнутом пажњом и заинтересованошћу. Било би неприродно кад би било другачије!

Да би се увидело полтронство једнога народа, споменућемо, поводом овога, само ова факта: Чим су Бугари напали мучки на Србију и тиме пришли на страну централних држава, опколила је једна огромна руља зграду Народног собрания, превођена бугарском интелигенцијом која се је васпитавала у Русији о трошку рускога народа, потом је повећа гомила ушла у собрање и одатле изнела слику цара ослободиоца, која је уз варварску дреку и галаму поцепана и комади изгажени. Истога дана повађене су табле са улице Александра другог и полупане су уз највеће грдне упућене руском народу. Вреди напоменути и то, да је и споменик пред собрањем освануо онакав и оскрнављен на један недостојан начин који је најлепше огледало бугарске душе; једном речи, у Софији као и у целој земљи

настала је једна бесомучна и одвратна хајка противу свих предмета који су обележивали трагове ослободилаца или словенства. Међутим сада читамо да у бугарском собрању висе слика цара ослободиоца!

Друго. Орган бивших русофила „Мир“ дон о је крајем прошлог месеца један уводни чланак о томе, како је у Берну био велики збор руских емиграната на коме је говорено о руској револуцији и велика је огромна већина присутних Руса тражила, да се што пре закључи сепаратан мир са Немачком и Бугарском, и још више, да је на томе скупу држао ватрен говор г. Викторов дописник „Рјечи“ и директор руске кореспонденције у Берну, и што је за нас најзанимљивије, то је тврдио овога бугарског листа, како је овај Викторов тражио да се Бугарима признају сва освојена која су законита... Не дознајући Бугаре као давнашње наше суседе, ми смо унапред добро појмили ову њихву смишљену и срачуну интригу, а није много прошло, па да о томе чујемо и самог г. Викторова, који је тим поводом, дао у швајцарском листу „Новом Циришском Времену“ овај демант: „Изјављујем најодлучније да је ова вест у бугарском листу „Миру“ од почетка до краја просто измишљена. Ја се чудим што се у Софији сматра за нужно да се бугарски народ, на овакав начин заводи у заблуду!“ Овоме не треба коментара. Ми смо желели да се задржимо само на констатовању новог курса бугарске спољне политике. Ово је истовремено и еклатантан доказ немоћи наших противника, који прибегавају и оваквим средствима која су недостојно оружје држава и народа, који од почетка рата не престају доказивати како је њихова победа обезбеђена силом и оружјем. Бугарска је пак заборавила да су одавна прошла она времена када су се извесни политички успеси могли постизавати и оваквим средствима.

»Велика Србија« прима огласе по умереној цени.

НЕМАЧКА ПОПУШТА

— »Мир помирења.« —

Женева, 30. маја

Извесни немачки листови почињу проповедати мир без анексија и одштета, а неки иду чак и даље, те предлажу, да се учине и извесне концесије. Ово је врло карактеристично за прилике у Немачкој. Тако, угледни немачки лист „Берлинер Телеграф“ пише: „Мир помирења једва је могућ. Доиста, насилна анексија туђих територија, уњетављање страних народности значило би уништење немачког јединства.“

После кратког времена створиле би се нове коалиције и ратови против Немачке и уништила би је. С друге стране, мир закључен на принципу статус кво ант не би задовољио никога. Он не би одговарао ни стварним потребама ни сентименталним зајемствима. Суд остварљиве политике савременог французи не држи из шти су ови французи да се води разговори су оду и Бугари се жељама зараћених народа, и комбинави са слободом зараћених осигурао би будућност.“

Страна штампа

Нова Русија

»Наје Фраје Пресе« (граф Андраши): Од увек су напредни елементи Русије мрзела Немачку. Бирократска реакција и апсолутизам слагали су се са овим, што је немачко.»

»Берлинер Телеграф“ (др Ханс Форст): »Велика руских социјалиста није за мир и признаје оправданост рата угњетених против угњетача.«

»Новоје Времја«: »Зар ћемо чекати ноге манифестације у корист мира од стране Немачке? Време је, да резујемо, јер непријатељ спрема нове нападе. Доста са илузијама о пацифистичким тежњама немачке демократије.« Немачка ће примити наше услове мира, само кад је топовским ждрелом нагнамо да их потпише.»

»Дјело Народа«: »Поверење у владу нераздвојно је од поверења у будућност руске револуције и животне снаге Русије.«

»З мља и Воља«: »Непомогањем владе, демократија би испољела према одбору радничких и војничких делегата неповерење које нам изгледа немогуће.«

Што холмска конференција »Дер Кампф“ (орган Либкнехтове групе): »Била би велика заблуда покушавати да се вас-

крсне друга интернационал, која створена 1889 срушила се у августу 1914. Доиста, илузије имају дуг живот. Ако да нас „социјалисте од марке“ покушају у Штокхолму да ускрсну организацију, коју је рат убио, они неће постићи никакав резултат и даће најкомичнији привор.“

Грчка штампа

»Неологос«: За наше нове суседе.

Честитамо италијанској влади што једним прогласом генерала Ферера решава дипломатски спор који је имала с Аустро-Угарском у погледу утицаја у Албанији. Призвемо, да смо ми мислили да још није био куцнуо час за деобе и за ратне добите, јер се на француском земљишту још налази безбедна германска нога, Белгију пуштају пруска милитаризам, а немачка се Србија налази у српском ропству. Одлука италијанске владе показала нам да се оружја не смета дипломатским разговорима и великим одлукама.

Силзак Италије на Балкан није за нас велика несрећа, као што ће бити сматран у Атини, нити ми сматрамо да је у нескладу с политиком бореће се Грчке, која одбија сваки империјализам.

Упорјење Албаније са Тунијсом и озваничење једног стања које би се могло сматрати као да није потпуно у складу с независношћу једног народа, тиче се Албанаца а не Грка. Дипломатски део овог новог протектората тиче се европских парламената а не нас.

Ово што ћемо у овоме чланку испитати то је наше ново комшијство с Италијом и одређење албанске територије.

Суседи добри били смо с Италијом читав низ година, када су велики италијански флеллини не само потпомогали наш народни устанак него су се и борили за права наше Ресе. Такви суседи с италијанском Албанијом можемо и остати, јер и кад би нам понудили Албанију ми бисмо је одбили, пошто би била извор слабости за Грчку. И у том погледу италијанска влада може бити потпуно уверена да ће имати искреног пријатеља у г. Венизелосу, који није никада примао узурпирање туђег земљишта, коме је чак пребачено да је више него што треба попустљив. Али ако са тог гледишта немамо никакав протест против новог балканског

чињеница, не можемо да прикријемо жалост народне душе што је албанска независност проглашена у Аргирокастру, крају Северног Епира, о коме је посланик г. Боздари изјавио да га је италијанска војска заузела из чисто војних разлога. Не поричемо да проглас Фереро говори о простирању независности на целу албанску земљу, и да се бржљиво избегава спомињање нерешених питања, али у сваком случају изјављујемо да у данашњим приликама

када се заносимо једном будућношћу истина ружичастом али која тражи неизмерне жртве, свако врећање наше националне душе оставља нас равнодушним ако долази од непријатеља али нас узрујава ако долази од пријатеља, јер чини крај једном одушевљењу која је машина за кретање целог једног народа.

Рекосмо и понављамо, да више волимо народ цивилизовани достојан сваког поштовања него немирне суседе.

Пол Лви.

Са ратних фронта

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 30. маја

Јуче је била обична активност артиљерије и авијатике на целом фронту.

Француски коминике

Париз, 30. маја

Обострана артиљериска борба северно од Соме и у области Серни-а. Западно од ове тачке Немци су извршили нов препад али су били одбијени. Сукоби патрола у Вевру. На осталом фронту ноћ је прошла на миру.

Италијански коминике

Рим, 30. маја

У целој планинској зони где се воде операције а нарочито између Ализе и Брете активност борбе живља него обично. У току ноћи између 28 и 29. маја у кланцу Тонале на горњем делу долине Кизе на падинама Казине и у долини Позине непријатељски су одреди одбијени и гоњени. На горњем Азијагу наша је артиљерија бомбардовала јуче непријатељске дефанзивне одбранбене линије на више места. Мало после, наши су одреди извршили надирање ка зони брда Зебио и брда Форне и заузели су кланац Ањело и гогово цело брдо Ортигара чија је вис од 2005 метара. Упад је био жесток. Заробили смо 512 војника од

којих су 7 официра.

Наше ескадриле и поред атмосферских тешкоћа, успешно су бомбардовале горње делове долина Астика и Асе где су смештене непријатељске тешке батерије. Сви су се апарати вратили. На осталом фронту непријатељска је артиљерија дејствовала са прекидима.

На Красу наши су одреди одбили разне непријатељске нападе на наше линије јужно од Кастањавице. Заробљено је неколико војника.

Енглески коминике

Лондон, 30. маја

Успешно је ноћи била артиљеријска борба северно-источно од Солуна. Непријатељска оделења која су се на томе сектору прикупљала извршили смо успешан препад југо-западно од Ла Басе. Заробили 18 војника. Неки одреди наших трупа извршили су препаде на немачке положаје источно од Вермела и јужно од Армантијера. Непријатељ је претрпео велике губитке. Напредовали смо јужно од Месине.

Д цније. — Наши су се успеси југо-источно од Месине наставили. Јуче ујутру заузели смо један немачки систем ровова у близини мајура Потери на фронту од 1 миље. У току дана наше су трупе напредовале

на томе сектору. Сем заробљеника на томе смо сектору запленили 7 немачких пољских топова.

Адмиралитет јавља да је једна лађа напала на морској пучини пет непријатељских хидроплана. Оборена су два апарата.

На руском фронту

Базел, 30. маја

Немачки коминике јавља: На разним секторима руског фронта појачана је ових дана живост операција. Рачуна се на руско-румунски напад.

Аустријски коминике саопштава: На разним тачкама фронта, непријатељска артиљерија постала је активна. На разним секторима одбили смо руске извидничке одреде.

ЕНГЛЕСКА ПОВЕДА

— Накнадне п јединости. —

Лондон, 30. маја

Директор Рајтерове агенције јавља: Утврђено је, да су непријатељски губици у току битке код Месина били врло велики. Немци су изгубили такође велики број топова. Немачки официри са највећом муком нагоне у борбу војнике. Наша артиљерија дејствовала је јединствено. Аустралијански ратници јављају, да немачка линија почиње сад да попушта. Никакве трупе не могу да издрже нашу артиљ. ватру.

Париз, 30. маја.

Успешно је једнодушном честита британској војсци на новим успесима. «Фигаро» пише: «Док је армија која је заузела врх Вимна надирала на обалама Скерпе и угрожавала положај Немаца на Хивенбургској линији, друга армија је одбацила Немце са висова јужно од Ипра. Борба у Фландрији почиње опет, док се у Пикардији наставља развијати.» «Рапел» вели, да је артиљерија постала пресудни фактор у рату. Енглеска артиљерија претвара у прах немачка моћна утврђења и уништа све немачке напоре. То је велика и славна победа, на којој Французи честитају војсци сер Дугласа Хага. Марсел Итен пише у «Ехо де Парис»: «Ова сјајна операција је узор припреме и извршења».

Војни француски стручњаци истичу, да је брзо спровођење ове операције поуздано јемство овога, што ће Енглези моћи урадити у будућности.

РУСИЈА И МИР

— Рат до краја —

Петроград, 30. маја

„Рускаја Воља“: „да су они, који говоре о скорашњем престанку непријатељства, издајници Русије и издајници човечанске ствари. Стидно је помишљати на мир док је Србија подјармљена, док је Белгија угњетавана, док Алзас и Лорен не буду повраћени Француској, док Хохенцолерни владају у Берлину и док је тевтонски милитаризам још јак. Савезници имају племениту дужност да изврше, настављајући рат који пустоши али који је изванредно спасоносан. Републиканска Русија неће моћи, а да се на њу не баца велика љага, ако избегне улогу која јој је додељена да је изврши у овој светој мисији.“

ПРИЗНАНИЦЕ ИЗ СРБИЈЕ

Н.

Најдановић Мирослав поруч., Недељковић: Вујица (2), Никола плуков, Неђић Душан наред, Неквасил Ото поруч, Нешић: Борисавеконом Војислав поруч, Светозар поруч, Нешићовић Чедомир учит, Никетић Рајко учит, Нешићовић: Васо С. ислед, Добривоје жел. чин., Николетић Новак С. поштар, Николић: Владимир рачун., Димитрије Р. желез. (2) Драгољуб писар, Живко ср. начел, М. Живојин мајор, С. Иван плуков, Јован и Јанко обвез, Мирко поруч, В. Милош поруч, Милија железн. милорад поруч., Станко војник, Ничота Никола Др (3), Никола, Новаковић: Власта поруч, Младин, Нушић Ђ. К. апотекар, Новаковић Радојица капет.

О.

Обрадовић: Брана надзор. (2), Брана благ, Вељко наред. Радоје плуков.

П.

Павићевић Милорад мајор, Павићевић Драгољуб и Рака,

рећићете, да сам плашљив — говорио ми је уз пут командант г. Власти..

За моје белешке један догађај више — помислих ја.

Било је већ доцкан кад сиђосмо у штаб.

П.

Са „Зимовника“

Јучерашња кишица, као да је окупала сву природу: дрвеће, ливаде, њиве, ваздух и плаветнило неба. Све је блистало у зеленом и плаветнилу ваздух свеж, миришљав. Видик чист. Магленичка долина као да је застрта огромним шареним њилимом. Нијансе зелених боја, оперважених правим линијама мења и засађених дудова, од најблеђих до угастих зелених, чине врло леп утисак на око и живописан пејсаж, достојан кичице једног уметника..

Павловић: Илија капетан, Љубомир професор, Петар писар, Флототије благ, Пандри Николије наред, Пантелић Драгиша магацион, Пантић Радомир поруч, Пауноковић Ђорђе капетан, Пауновић: Велимир свешт., Миливоје Ж. капет., Светислав поштар, Светислав И. капетан, Пелнарж Мирослав апотек, Пенезић Милисав благ., Петковић Драгољуб чин. (2), Ђорђе коморц, Илија плуков, Петрашиновић Милутин писар, Петровић: Војислав капетан, Воја машина, Војислав Р. поруч., Илија наред, Љубомир М. менаџер, Слободан В. наредник.

При пријему ових признаница Делегацији се има вратити признаница по којој је новац уплаћен.

За лица која се налазе на фронту те не могу лично примити признаницу, Делегација ће им испослати признанице чим буду јавили своје садање тачне адресе.

Бр. 13039, из канцеларије Финансијске Делегације у Солуну, 25 маја 1917. год.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Лондон. — Регрутовање се у Сједињеним Државама врши са великом брзином и даје одличне резултате. Неће дуго проћи када ће се многобројне америчке трупе борити раме уз раме са Енглезима и Французима на западном фронту. «Евнинг Њус» пише: Сједињене Државе пошто су стекле уверење да је уништење тевтонског милитаризма потребно ради спасења човечанства бацају се у борбу са великим послетом. Амерички народ жели да игра у овом рату улогу, која је достојна његове силе и не штеди никакв напор да постигне изобљено време.

Лондон. — Пошто је послало извесан број ефективна у Француску, председник Вилсон мисли да пошље један контингент војске у Палестину.

Петроград. — У Воронџеву, после једног говора који је држао министар финансија Чингарев о финансијској ситуацији земље војници су најавили да одустају од повећања њиховог дохода и да су готови да иду у ровове.

Јаш. — Сенат и парламент одложили су своје седнице за

Јашимо долином по усеченој стази. Испод нас десно жубори поток оперважен смоковим зеленилом. Стотине славуја сжвљавају целу околину својим цркултањем и песмом..

У овој живописној околини; под оваквим утисцима, човек инстинктивно — јер му је то у природи — заборавља за тренутак Оно зашто је дошао ту; Оно, што га одје задржава; Оно што га је упутило овим путем; Оно што ће за који час наступити.. Он би да загледа цело свет..

Ово идилично расположење; Ова илузија, у овим приликама под овим погодбама представља само један моменат, један тренутак.. Стварност сурова, страшна стварност, у којој ми живимо, у којој се крећемо и која је обузела све духове —

ФЕЛТОН

Ђ. Лазаревић

Могленски фронт

Тушински положај

Тамо пак десно, у правцу Лумови, чује се врло јака арт. кановада из тешких оруђа..

То Французи бомбардују положаје бугарске: Срка де Леген и Хум. Сутра ћемо на крајњем десном крилу. Са »З мовника« имаћемо цео преглед — вели командант.

И на левом крилу, целом линијом, од Преслапа ка Добром Пољу чује се јака кановада. Свауда је отпочел, бомбардовањем, артиљ. припрема за напад.

На нашем одсеку ватра се стишава. Само се примећује убрзано пуцање непр. пољских

топова са Кожуха. Они траже наше топове..

Ми смо јахали просеченим путем ка штабу. Изнад наших глава, високо, горе, фијукали су наши и непријатељски пројектили у супротним правцима. То је био десној наших и непр. пољака.

Касоом.. чух глас командант. који је јахао напред Коњи показаше и скоро пошоше галопом. Нисам одмах разумео ову команду. Помислих: доцкан је, треба што пре стићи у штаб, Нисам имао кад ни да довршим моју мисао. Један на други кра-

так фијук а у истом моменту два треска преломеше ваздух. Парчад граната просвираше мимо наших глава и ушљу Коњи се пропеше и каријером јурнуше уз брдо..

То беше »опасна зона« Командант је знао за њу, те је с тога наредио каз. Али је то било доцкан или боље рећирано. Баш у моменту, кад смо ми били у правцу непр. граната, једновремено једна је треснула лево од пута на 4—5 метра, а друга десно. За трен ока ми бесмо »у ракљу« Пуким случајем, ми и коњи, изађосмо читави из ових артиљ. кљешта..

Ам, ја сам помислио, тамо горе, да кажем да станемо и причекамо док не престане ватра. Зао сам ја тачно то о пасно место, али ме беше срамота да кажем. Помислио сам

неколико дана да би комисије изабране од ових институција редиговале пројекат за резизну уставу. Цензура је решила да да потпуну слободу дискусије штампи о изборним и аграрним реформама, које ће бити предмет парламентарних дискусија на крају сесије.

Берн. — Аустрија је до 31

децембра 1916 године потрошила за рат више од 31 милијарде. Годашње плаћање интереса дугова пење се на 127 милиона круна.

Шангај. — (зедочно) — Ки-нески је сенат поверио Ли Шанг Шу, синовцу Хинг Шанга, да образује нов кабинет.

Дневне вести

Нота савезничких сила.

Из Атине јављају: Јуче после подне око шест часова, г. Жонар виши комесар сила заштитница Грчке, предао је г. Заимису једну ноту чија садржина још није позната. Али се претпоставља да силе заштитнице, које на основу уговора од 1832 и 1860 године у Лондону гарантују устав Грчке, изражавају у овом документу своју одлучну вољу да успешно протежирају слободу грчког народа, које је бивши краљ Грчке и достојан зет катера, бацао под ноге. Овај је захтев проузроковао код народа одушевљење захвалности према племенитим силама које се боре за цивилизацију и слободу свију нација.

Српске избеглице у Енглеској.

Из Лондона јављају: Српски посланик г. Јовановић, заједно са госпођом, посетио је прошлог понедељника српску болницу у Глазгову у Шкотској, у којој су смештене многобројне српске избеглице, где имају прилике да приме како опште тако и професионално образовање.

Председник општине у Глазгову давао је дочрак у част српских гостију, на коме је г. Јовановић у своме говору захвалио вароши Глазгову и Шкотској на великој потпори, ukazаној Србима, као и на великим и значајним услугама, које су шкотски лекари, болничари и болничарке, учинили Србима још раније у Србији.

Југословенска школа у Америци.

У Магаланеси, једној југословенској насељеници, отворена је свечано, марта месеца ове године, Југословенска школа, а уједно с њом образовано и Југословенско Школско Друштво.

цело наше Биће, ту је пред нама, око нас, изнад нас, испод нас... За који тренутак ишчежуће: зеленило, плаветнило, живописни пејсаж, песма славуја, жуборење поточића... Топ ће заглупити славује. Дим ће покрити пејсаж. Човека идеалног мирног, одушевљеног природним лепотама — песнички расположеног — замениће Осветник са пушком, бомбом, вожем...

Ду дууу... разлеже се пуцањ одозго. Прасак распрснутих пројектила пролама брда. Клупчад сво црног дима колута и расте из траве, камења на више, проређује се у праменове и, повијајући се по ветру, разлази у арак...

Са положаја клопара митраљеза, а из долине чује се по нека пуцањ пушке.

Управник школ, Г. Гашић поздравно је присутне и зхвалио свима који су помогли остварењу ове установе. Рекао је да ова школа има да постави храм у коме ће се деца васпитавати у народном југословенском духу.

Потопљена грчка лађа.

Из Валансе јављају да је грчка лађа „Естатикос“ торпилирана на 65 миља од рта Перас на шпанским обалама. 28 људи су се спасли.

Пажња Србима.

Познато је свакоме да за сада монопол дувана даје једини приход држави. И поред врло тешких прилика које отежавају рад и поред оскудице у средствима, управа се монополска стара да пружи потрошачима дувана што бољи квалитет цигарета. Добри пушачи су могли да увиде одмах разлику између нашег и осталих страних дувана.

Исти чемо нарочито да су српске цигарете израђене од дувана који је скоро три године лежао у магацима и према томе цигарете од оваког дувана не надражавају на кашаљ нити пак гуше што се изражава примећује код осталих дувана. Сем тога свака кутија има потпун број добро израђених цигарета. Многи од потрошача примећују што монополска управа плаћају дувани и цигарете у драхмама када је на кутијама назначено у динарима. Наш монопол израђује велику количину цигарета не за продају овде него у нашој земљи у коју се повратак очекује ускоро, те је отуда и оправдано што су цене назначене у српској монети. Али пошто се за одржавање и прераду дувана и плаћају у драхмама и пошто српски новац није овде у промету а потрошачи дувана примају готово све своје привадеж-

Почиње — мислим ја силазећи с коња.

Ми смо код пасивних закљона. Војници у заклонама или пред овима седе или лешкаре одмарајући се за ноћашње бездјесање. Неки жваћу, а други намештају нешто око одела, обуће, оружја...

(Наставиће се)

САОПШТЕЊА

Милан В. Радовановић, син Вића Т. Радовановића окружног економиста из Војнице, да се јави Михаилу М. Патрићу у артиљеријско-техничко одељење Милитарног Војног, како би му могао послати карту коју је за њега из Србије добио.

Михајло Вукојевић трговац из Београда да се јави Сави Бурјашновићу типографу „Вел, Србија“ јер има извештај од своје жене Ружице из Београда.

ности у монети земље у којој смо то управа монопола и плаћају у истој монети. Неки пак примећују да је дуван скуп. Кад се узме у обзир да је израда цигарета од трогодишњег дувана, да свака цигарета има своју одређену меру од једног грама када се констатује да не постоје никакве помешане врме које су од убитачног дејства за плућа и које гоне на јак кашаљ, назначена цене нису ни мало велике. У осталом, при куповини веће количине цигарета и дувана, монополска управа даје и знатан проценат. Али пошто монопол дувана даје једини приход земљи, дужни смо да потпомажемо нашу државу а у исто време да избегнемо рђаво дејство других дувана.

Торпилирана лађа.

Из Лондона јављају да је немачки сумарен, у близини шпанских обала торпилирао норвешку лађу „Унис“ од 3000 тона која је путовала за Енглеску. Капетан лађе и 24 човека из посаде укрцали су се у чамце.

Пажња родитељима.

Мале се родитељи оне деце измеђ четврте и тринајесте године старости, која не походе школу у избегличком логору нити су школу раније учили, или и ако су је учили, нису свршили четири разреда: да се изволе јавити управитељу школе у избегличком логору најдеље до 2. јуна ове године, ради неког, кол ко важног толико и интересантног обавештења.

Доцније пријаве неће се узимати у обзир.

Од Управе српске избегличке школе бр. 29 од 30 маја 1917 у Солуну.

Нова Књига.

Приликом нашег повлачења кроз Албанију 1915 год. ступила је у наш Пук, добро вољно као борец, Енглескиња, госпођица Флора Свјетос, с њим едстунала, међу његовим редовима провала дане на Крфу, дошла на македонски фронт, тукла се јуначки, рањивана, за силну храброст одликована Кара Ђорђевог Звездом, залечена, и данас се опет упоредо са нашим војницима бље са нашим непријатељима. Почетком прошле године она је средила списе својег повлачења кроз Албанију и у Лондону их одштампала у засебну књигу. Како је то била готово прва енглеска књига, која је говорила Енглежима о нашем тешком искушењу, а при том украшена и ф-

Милорад Панић студент технике да се одмах јави капетану Ђорђу Благојевићу команданта железничких службеника у Зетинлику пошта бр. 999 ради пријема карте од његове мајке из Београда.

Иван Продановић трговац из Миониче резервни наредник има карту од жене Станојке код г. Радше Николића инжењера Желез. Дирекције.

Живојин Ј. Шобић народни посланик на Крфу, најбржим путем извештава породице наших ратника из Маче, Шипца, Поцерине Пасаво, Тамнаве Јадра, Рађавине и Азбуковце округа Подрињског, све о својој трошци само кад се означитачна адреса коме се треба јавити. Ко није добио везу са својима нека се јави што пре на Крф Шобићу.

Божидар Луковић млади следећа лица да му се јаве на бр. п. 111. ради пријема карата из Србије: Јулка Бурмазовић, Радомир и Сретен Николић, До-

тографским снимцима — дело је било особито примљено и придобило велики број поштовалаца.

То је дело преведено и на српски језик и изићи ће у издањима „Ратне Колекције“ по цени од 350 драхме. Читавци који би се пријавили до 12 јуна пештанском картом или којибидо тада и новац послали до бљају дело за 250 драхме. Они претплатници „Ратне Колекције“ који су се већ пријавили за све свеске или су и новац послали па свеске нису добили — не треба поново за ову књигу да се јављају, јер ће им уредништво испослати. Остали да се обрађују на адресу: рез. поруч. Д. Павло Јвановић Офиц. Депо п. 999 бр. шатора 21.

ДОГАЂАЈИ У ГРЧКОЈ

Догађаји у Грчкој узимају велики обрт. Грчки листови пуни су коментара озбиљне ситуације.

Солунски „Неологос“ пише: „Становништво ослободбених крајева укинуо је краљевске власти и позвао је Провизорну Владу, да пошаље своје власти.

О дашња „Македонија“ вели: Г. Жонар предао је атинској влади ултиматум, чији је рок истекао синоћ. Још није потврђена вест, да је се краљ Константин укрцао са 180 германсфила на један енглески контраторпиљер и оставио у Атини принца Павла. Исто тако, још није потврђена вест, да је тражено удаљене Константин на Крф до сазива Уставотворне Скупштине, која ће ршати судбину његове династије.

„Становници Еласоне сазнавши, да су Французи не да од вароши из шти су одлучно сусрет, док су француски војници звонили Французи су одушевљено дочекали.“

„Неа Е. а.“ објавила је пред подне вијерно издање, у коме вели: „Сазнајемо из поузданог извора, да је атинска драма завршена. Краљ Константин примио је све услове ултиматума, поднетог од г. Жонара и укрцаће се ускоро на једну Савезничку лађу. У Атини влада савршан ред и велико одушевљење. Грађани по улицама дају израза свој радости.“

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 30 маја

29. маја стање непромењено. Наше ескадриле бомбардовале су Копиште.

Бривоје Симовић, Коста Тодоровић, Драгољуб Петровић, машин. ложач, Драгутин Димитријевић, Љубиша Шљивић, Раденко Љ. Бисављевић ови су из Краљева.

Илија Јербић, инжењер, резервни официр има карту од жезе Десаке од 2—4—1917. Карта се налази код Александра Ј. Петровића, инжењера Желез. Дирекције.

Моли се г. Никола Мих. Тодоровић, трговац из Београда, раније благајник једне дивизије да овом уредништву пошаље своју тачну адресу да би добио извештај од своје мајке. Моли се сваки такође да јави о њему што зна.

Вариете „Алхамбра“

Стигла је нова труппа артиста која излази први пут пред солунску публику. Г. Дифер, Београђанин са госпођом јавља се први пут солунској публици у својој богатом репертоару, како

Протест Грчке

Атина, 30. маја
Г. Заимис, председник грчке владе предао је јуче г. Боздариу, италијанском посланику протестну ноту против заузећа Јањине од италијанских трупа.

Енглеска и Сјед. Државе

Лондон, 30. маја
Г. Балфур, који је у Лондон приспео последње недеље учинио је следећу изјаву: „Британска мисија имала је много успеха у Америци и ништа се не може упоредити са топлим пријемом, који су нам Американци учинили.“

Лорд Кенлиф, директор енглеске банке, који је био члан мисије изјавио је: „Мисија је постигла велики успех и ја сам сигуран, да ће резултати бити врло задовољавајући.“

Матинг Епираца

Атина, 30. маја
Данас ће Епирци, који ступају у Атини организовати матинг да протестују против италијанског напредовања и предаће истовремено односно тга једну ноту амбасадорима сил Споразума.

Најновије вести

СОЛУН, 30. — Сазнаје се из званичног извора, да је грчки краљ Константин примио све услове поднетог ултиматума Споразума.

Петроград, 30. — Рањеници и болесници петроградских болница организовали су јуче велики матинг. Они су објавили ултине носћи изјаве са натписом, којима здраве другове позивају на офанзиву. У матинг аутомобилима пратили су поворку несвесних рањеница. Ова манифестација учинила је силан утисак на престоницу.

Петроград 30. — Комисија за израду закона о носно Уставотворне Скупштине одређила је најмање доба бирача на 18 година.

Црих, 30. — Падање марке и круне ставаља се стално. Марка је опала за 42 процента, круна за 55.

ВИКТОР МОЈСО

радни у улици краља Ђорђа бр. 6 потребна је девојка и може ступити одмах. За услове обратити се у истој радњи.

у песми, тако и у балетским играма. У осталој трупи артиста истичу се г-ца Монте де Спаниа, руска певачица И г-ца Мана Силвиана, које се појављују први пут у Солуну.

Посећујте једини српски ресторан I. реда „Подриње“

преко пута наше Финансијске Делегације, до рибарске пијаце, улица Булгароктон бр. 34, горњи спрат.

Домаћа српска кујна под управом маје жезе, вина I-ог квалитета, кас: грчко, талијанско-француско медок, а за нарочиту препоруку старо црно „Велика Србија“ у флашама.

Послуга одлична, чистота примерна. Цене су умерене.

Закупац Раја Томић Лозначанин

Путнички базар - српски магацин

СОЛУН, на излазу преко пута главне железничке станице

Има стално велики избор прворедних вамирница:

Пића, слаткиша, сатова и разних других артикала потребних за кућу, пут, положај, менаџе кантине и т. д.

Продаја на велико и детаљ. Цене утврђене и умерене. Услуга брза и тачна.

Зубна лекарска клиника

„НОВА СРБИЈА“

г. Асланџидеса, хирурга зубног лекара, дипломираног у Паризу Улица ИГЊАТИЈА бр. 213.

Савршено лечење свију болести уста, десна и зуба помоћу електрицитета;

Вађење зуба без икаквог бола са нарочитим леком;

Грађење вештачких зуба свију система, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог техничара, који је учио и дуго година радио у Америци.

Поско загарантован односторонја израде и солидности и по врло повољним ценама.

Савршена чистота и антисептика.

Нове књиге

Изваљ су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Давидовића. Цена 0'50 д.

На понолу. Од Иза Ђипића. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читавка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Катановићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читавка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Катановићева. Цена 1'50 д.

Војур. Српска читавка. Приредила: Љуб. Карчевићева и Василија Катановићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити

1) Код издавача Николе П. Врлића, новинара, у уредништву »Велике Србије« у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића царина, на служби при Финансовској Делегацији у Солуну;

3) У српској књижари М. Ристивојевића улица Ники 35 уз ресторацију Београд.

4) На фронту олашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручивања.

СИНОВИ Г. А ЕРЕРА И КО ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Поваматерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна итд. Париских артикала, женске коноплете, твужарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној квалитету зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првм највећом наградом на изложби у Филадельфији

На продају у свима дуваницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Париска хируршка зубна клиника

Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао улице Вениаелос 97.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају саме српска јела, а нарочито недељом српска гјбаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина, талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машу.

Сервирање бажета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.Српско Трговачко друштво а. Д.
СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и за Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 3—4 по подне у своје стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — уредно ул. са булеваром краља Константина.

Путковна убрзавања Неокатварана иво и новог француског препарата „Гална“ противу сифилиса.

Извештавамо сроднике, пријатеље и другове да је наш добри отац, свекар, деда, стриц и прадеда

† РАДОЊА НЕДИЋ

сконом из Кутлова, редован члан Срп. Пољопр. Друштва и бивши двадесето годишњи народни посланик

умро у 90 ој години, 26. марта тек. год. у Кутлову, не дочекавши да види повратак у Отаџбину својих 13 унука и осталих рођака и познаника.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

кћи Милева удова попелија, сваха Миленија, унуци: Арсеније риз кап. I. кл. учитељ у Пласковцу, Војин, Милан, Драгослав, Миларин, Илија, Јован, Добригоје и Драгутин тежаци и гој. обв., Милоје ср. писар у Крупњу, Мирослав и Војислав ђаци VII р. гим. у Француској и Божидар Бишћ кењич. поруч. унуке: Недежда, Бежана, Зорка, Даринка, Драгиња и Љубица Р. Вујић учит. сивогци: Аксентије и Антоније, прауници: Александар, Владан, Милован, Душан ђаци гимн., Милисав, Слободан, Милутин и Радисав, праукуке: Томанија Драга, Станислава, Миланка и Милица са сст. телексм родбинем.